

Informace

k návrhu Zastupitelstva Ústeckého kraje na vydání novelizace zákonné úpravy provozování hazardních her a sázek zakotvující účinnou možnost obcí regulovat počet a umístění heren a loterijních terminálů všech typů na svém území (vydání zákona, kterým se mění zákon o loteriích a jiných podobných hrách, zákon o správní poplatcích a zákon o místních poplatcích)¹

Zákon o loteriích je jedním z prvních přijatých porevolučních zákonů. Od roku 1990 zájem obyvatelstva o sázení a sázkové hry trvale roste, což však přináší doprovodné negativní jevy, které život společnosti výrazně zatěžují. Hazardní hráčství s sebou přináší zvýšenou majetkovou i násilnou trestnou činnost, vede k sociálnímu strádání rodin, rozvodům i sebevraždám. Stále více se do této činnosti zapojují i osoby mladší 18 let.

Základním cílem navrhované úpravy je co nejvíce odstranit nejzásadnější nedostatky stávajícího zákona o loteriích, které vedou k neustálému nárůstu hazardních her a k neúměrnému zvýhodňování jejich provozovatelů. Vytyčeného cíle lze dosáhnout zpřísněním a omezením povolení současných i budoucích nových her a umožnit obcím, aby mohly toto zvláštní podnikání na svém území regulovat.

Záměrem je vypořádat se jak s nedostatky stávající právní úpravy, tak i s některými nedostatky sněmovního tisku 138. Při zpracování návrhu zákona nebyl zvolen jako výchozí princip úzce ekonomický pohled, ale návrh zákona je mnohem komplexnější a přináší zejména tyto zásadní změny:

- nově se definuje pojem loterie, číselné loterie, sázkové hry a jiné podobné hry, a to takovým způsobem, že stávající i budoucí hazardní hry bude možno podřadit pod toto ustanovení; zároveň se stanoví zásadně přísnější režim jejich povolování a provozování, a to i z důvodu ochrany oprávněných zájmů České republiky a obcí,
- pro všechny žadatele o povolení k provozování loterie a jiné podobné hry se zpřísní podmínky bezúhonnosti a způsob jejího prokazování; smyslem této úpravy je kvalitnější nastavení vstupních předpokladů osob, které podnikají v tomto odvětví, jakož i zjednodušení administrativních kroků spojených s prokazováním bezúhonnosti,
- ruší se odvod na státní dozor, který hradí provozovatel; odvod je vypočítáván stejně jako správní poplatek, má také daňový charakter a jeho výběr odděleně od správního poplatku je zbytečně administrativně náročný; zvýšením správního poplatku se odstraní duplicita výběru stejné daně stejnému příjemci, t.j. státu,
- zpřísní se ekonomické podmínky provozování loterií a jiných podobných her navýšením povinně skládaných jistot, sjednocením výše odváděných plateb na veřejně prospěšný účel, zamezuje se daňovým únikům spojeným s vybíráním různých poplatků a dalších plateb od sázejících, které právní řád České republiky nezná, zvyšují se správní poplatky a zrušuje se limitace horní hranice správních a místních poplatků,
- výrazně se posiluje role obce v řízení o vydání povolení k provozování loterie nebo jiné podobné hry, neboť obec se stává účastníkem řízení ve smyslu správního řádu, čímž může od prvopočátku zásadně omezit na svém území činnosti, které jí přinášejí řadu přímých i doprovodných negativních jevů,
- zásadně se mění postavení samosprávy obce v oblasti vydávání obecně závazných vyhlášek, kdy vedle toho, že obce budou nadále oprávněny vymezit místo a čas provozování vybraných typů loterií a jiných podobných her, resp. zakázat jejich provozování na vybraných místech a ve stanovených časech, budou oprávněny zakázat provozování těchto aktivit na území obce úplně; tím se obcím dává do ruky právní nástroj, který doposud neměly a který jim pomůže odstranit problémové jevy spojené s provozováním loterií a jiných podobných her,

¹ Návrh na změnu zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů

- zrušuje se ustanovení zákona o loteriích (§ 50 odst. 3), které ve své podstatě znehodnocuje celý zákon o loteriích a které je protiprávní, neboť umožňuje orgánu veřejné moci (Ministerstvu financí), jehož působnost a pravomoc musejí být jednoznačně stanoveny, svévolně obejít dikci zákona o loteriích; dikce tohoto ustanovení je navíc tak vágní, že jeho výklad může být mnohoznačný a v podstatě umožňuje Ministerstvu financí povolit jakoukoliv loterii či podobnou hru bez ohledu na negativní následky s tím spojené,
- stanoví se jednoznačně místa, kde je všechny loterie a jiné podobné hry ve smyslu zákona o loteriích zakázáno provozovat.

Průběžné informace:

- Návrhy zákonů byly schváleny Zastupitelstvem Ústeckého kraje dne 7. září 2011.
- Ústecký kraj dne 19. září 2011 odeslal návrhy v prvních třech oblastech do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.
- Dne 1.1.2012 nabude účinnosti zákon č. 300/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, přijatý na základě vládního návrhu ve znění řady poslaneckých pozměňovacích návrhů. Zákon nabyl platnosti dne 14.10.2011.
- Vláda vyjádřila dne 19. října 2011 nesouhlas s Ústeckým balíčkem – vyjádření k připomínkám viz. příloha.
- Vzhledem k některým shodným úpravám probíhá analýza a zpracování nového návrhu, neboť kraj po doručení návrhu do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR již nemůže provádět změny. Návrh bude předložen 21.12.2011 Zastupitelstvu Ústeckého kraje.